

Szerkesztőség  
Arad, Acsev-palota.  
Kiadóhivatal  
Bulv. Regele Ferdinand 4/22  
(József főherceg-ut.)  
Aradi Nyomda Vállalat.)  
Irgönycim: Közlöny, Arad  
Telefonszám:  
Szerkesztőség és kiadóhivatal  
151.

# ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

\* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. \*

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre ... 780 Le  
Fél évre ... 360 Le  
Negyed évre ... 180 Le  
Havonta ... 60 Le

Hirdetések díjazása szerint  
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap  
5 lej. Bucurestiben 50 banival  
több.

## A Kamara ülése.

Bucurestiből jelentik: A Kamara tegnapi ülésén Dinu Bratianu válaszolt Joanitzescunak a papírgyárak ellen intézett támadására és megállapította, hogy a gyárak vesztéssel adják el gyártmányukat a lapoknak. Kijelentette, hogy ezt az állítását a kamara jövő csütörtöki ülésén okmányokkal fogja igazolni. Az éjjeli ülésen folytatták a romanesti választás ügyében újból megindított vitát. Az ellenzék szónoka ismertette az elkövetett törvénytelenégeket és miután Vaida Voivod kifogásolta, hogy a belügyminiszter nincs jelen az ülésen, kérte annak sürgős megidézését. Az indítványt az elnök szavazás alá bocsátotta, amely azonban eredménytelen maradt. Ezután a bögsei és munteani mandátumok igazolásának vitáját kezdték meg, amelyet a jövő ülésen folytatnak.

## Kisebbségi vezérek Bucurestiben

(Bucuresti, november 28.) Az erdélyi kisebbségek vezetői Anglie lescu közoktatásiügyi miniszterrel tárgyalásokat folytatnak a kisebbségi iskolák reformjáról. A tárgyalások eddigi eredményéről semmi féle kommunikét nem adtak ki és a miniszter becsületszavát vette a megjelenteknek, hogy sehosem nyilatkoznak a tárgyalások eddigi lefolyásáról. A miniszter egyben kijelentette, hogy a végső eredményről a sajtó útján értesíti a közönséget.

## Francia politikus bucurestli tárgyalásai.

Bucurestiből jelentik: Albert Thomas tegnap több politikussal folytatott megbeszélést. Az ismeretebb nevű politikusok közül Maniu Gyula, Lupu dr., Trancu Jasi és Ilie Moscovici keresték fel a nemzetközi munkahivatal vezetőjét. Különösen az utóbbi látogatása volt igen szívélyes, mert a román munkásvezért régi barátság fűzi Albert Thomashoz. Duca külügyminiszter hosszabb beszélgetést folytatott a volt francia miniszterrel a leszerelés tárgyában. Duca külügyminiszter, aki tudvalevőleg a genfi konferencián a leszerelési bizottság elnöke volt, közölte még, hogy a Népszövetség római konferenciáján előreláthatólag személyesen fogja képviselni Romániát. Albert Thomas szombaton este Clujra utazik, ahol meglátogatja a szakszervezetek központi irodáját és tárgyalni fog a munkásvezérekkel. A szakszervezeteket ezeken a megbeszéléseken Fluera János, volt miniszter fogja képviselni. A vendéget Brezeanu munkügyi felügyelő kalauzolja. Albert Thomas tegnap délelőtt kihallgatáson telent meg Ferdinand király előtt.

## Patriarchatus lesz Romániában.

A kormány Bucurestiben létesíti a keleti egyház legfőbb méltóságát.

(Bucuresti, november 28.) Nagy jelentőségű egyházi ügyben terjeszt a közeljövőben törvényjavaslatot a parlament elé Lepadatu kultuszminiszter. Arról van szó, patriarchatust állítsanak fel Romániában, miután a Konstantinápolyi görög keleti patriarchatus megszűnt. A görög keleti egyház feje a patriárka, de ez inkább csak méltóság volt, mert valójában nem intézte a gör. keleti egyház ügyeit, miután ezek autonóm egyházak. A patriarkai dísz inkább csak dogmatikus állás, amely nagynéha egyetemes zsinatot hívott egybe, hogy a különböző országok egyházfői az ő elnöklei alatt döntsenek közösen bizonyos

dogmai kérdésekben. A patriárka székhelye már az ötödik század óta Konstantinápoly, azonban az új török köztársaság a kalifátus eltörlésével a patriarkátust is eltörlölte. A román kormány azt az eszmét vetette fel, hogy a patriarchatust meg kell menteni és ennek székhelyét Romániában kell felállítani. A gör. keleti egyház szent szinodusa most tartotta üléseit és Lepadatu kultuszminiszter értesítette a szinodust, hogy a kormány rövidesen törvényjavaslatot terjeszt elő a patriarchatus felállításáról. Mértékadó politikai körök úgy tudják, hogy a patriarkai méltóságot dr. Cristea Miron primás-metropolitával töltik be.

## Vádbeszéd a bombamerénylők ellen.

Márfi meghazudtolta Bethlen miniszterelnököt. — Ulain Ferenc rendbirságot kapott.

(Budapest, november 28.) A bombamerénylők főtárgyalását ma folytatták és ma hirdette ki a bíróság határozatát, amellyel elutasította a védőknek a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó összes indítványát. A mai tárgyaláson gróf Csáky honvédelmi miniszter önként jelentkezett kihallgatásra és kijelentette, hogy a „nemzetvédelmi osztálynak” semmi köze sem volt a katonasághoz. A bolsevizmus bukása után körülbelül ötven társadalmi alakulat volt Budapestben azzal a céllal, hogy a kommunizmus visszatérését megakadályozzák. Berzeviczy tábornok azonban közös alakulatba szervezte meg ezeket „Kettős kereszt” névvel, elnevezéssel. Ez lett az a honvédelmi szerv, amelynek csak az volt a célja, hogy a kommunizmus visszatérését megakadályozza mindaddig, amíg a hadsereget újra meg nem szervezik. Az egyesült szervezetet csak egyetlenegyszer vették igénybe, akkor, amikor a budaörsi események következtében az egész katonaság kivonult a fővárosból és erre a szervezetre mint karhatalmi tartalékra lett szükség. A békeszerződés ratifikálása után azonban ezeket az alakulatokat feloszlatták és tagjait bebeszedték. Ezután gróf Bethlen István miniszterelnök jelentkezett kihallgatásra, mert Márfi a bíróság előtt azt állította, hogy vele személyes érintkezésben volt, a családját ismeri, az ő fiaival járt teniszezni és az ő autóját használta legtöbbször. Ezzel szemben a miniszterelnök kijelentette, hogy Márfit nem ismeri, soha nem látta és a fia közül sem ismeri egyik sem. Amikor a miniszterelnök a

tárgyaló teremből már eltávozott, akkor kiáltotta el magát Márfi:

— A miniszterelnök ur mindent letagad!

Elnök: Ezért nyolc napi magánfogságra ítélem!

Márfi tovább zajongott, mire kivezették. Még azt kiáltotta, hogy:

— Itt nem igazságot akarnak!

Az elnök Márfit további egy heti magánfogsággal sújtotta. Erre dr. Ulain Ferenc, Márfi védője kiált közbe:

— Erőszak az, ami itt folyik!

Az elnök Ulaint kijelentése miatt fél millió pénzbírsággal sújtotta. Délben az elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánította és délután Dolowschiák ügyész megkezdte vádbeszédét. A vádpontok felsorolása után a következőket mondotta: Vádolom Marosit, Márfit, Radót mint egymásnak és a közben elhunyt Chriasztnak és Kasnyiknak tettes társait, valamint Szászt, mint büni segédek, gyilkosság büntetével, továbbá több és szám szerint még nem határozható gyilkosság kísérletének büntetével.

Vádbeszédében hangsúlyozta, hogy a merénylők két esztendőig rettegettségben tartották Budapest népét és gyalázatot hoztak az ébredőkre, ártatlan emberek tömeges meggyilkolásával. Cselekedetük alkalmas arra, hogy a külföld egyet lánson az ébredőkben a gyilkosokkal. Általában az országot sorozatos merényleteikkel olyan színben tüntették fel, hogy itt nincsen jogrend és életbiztonság. Márfi a tárgyaláson még azzal tetézte cselekedeteit, hogy azt vallotta, hogy a merényleteket a lőkapitány eszélte ki és azok elkö

vetésére a miniszterelnök bujtotta fel. Kéri a bíróságot, mutasson példát. Az elnök a vádbeszéd után a tárgyalást elnapolta és kijelentette, hogy holnap kezdődnek meg a vádbeszédek.

## Osszeesküvés

Anglia főmegbízottja ellen.

Uj bonyódmak az angol-egyiptomi konfliktusban.

(Kairó, november 28.) Az egyiptomi helyzet ismét sulvosbodott, mert újabb merényleteket fedeztek fel a hatóságok. Kiderült, hogy megakarták gyilkolni lord Allenbyt is, Anglia főmegbízottját. Az angol katonai hatóságok letartóztatták Naks Ashi bej volt belügyi államtitkárt, Fahmi bej és Makramebad miniszteri főtisztviselőt, mert összeköttetésben állottak azzal a nacionalista csoporttal, amely Allenby meggyilkolását készítette elő. A letartóztatott politikusokat azonban ma át kellett adni az egyiptomi hatóságoknak, mert a Zivar-kormány három minisztere lemondott emiatt. A politikusoknak az egyiptomi hatóságokhoz való kiszolgáltatása után a miniszterek is visszavonultak lemondásukat. A külügyminiszteriumot az új egyiptomi kormányban Zivar pasa miniszterelnök vezeti.

Sudan kiürítésében is elfentétek keletkeztek, mert az egyiptomi csapatok vonakodtak elhagyni sudani állomáshelyeiket. Kairói hivatalos kormánynyilatkozatok szólnak erről, mert bár a kormány kiadta a kiürítési parancsot, a csapatok vonakodtak azt végrehajtani. Az egyiptomi csapatokat erre az angol csapatok kőrlzárták. Az egyiptomi kormány azonban újabb parancsot küldött a csapatoknak, amelyek erre az ellellállást beszüntették. A kiürítési terv szerint az utolsó egyiptomi csapatok 30-án vonulnak ki Sudanból.

Londoni jelentés szerint a munkáspárt szombaton és vasárnap az egész országban tiltakozó gyűléseket tart a kormány egyiptomi politikája ellen. A konstantinápolyi török lapok is élesen támadják az angol kormányt az egyiptomi események miatt. A Daily News szerint az angol kormány a Népszövetségben külön mandátumot fog kérni Sudan számára, hogy ezzel is elkülönítse Egyiptomtól. A Népszövetségnek különben óriási megütközést keltett, hogy a népszövetségi titkársághoz érkezett tiltakozó egyiptomi sürgönyt megcsonkítva továbbították. Az azonnal bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a marseillesi táviróhivatal 14 szót hagyott ki a sürgönyből és éppen azokat, amelyekben a Népszövetség főtájkára az egyiptomi határozatot megküldte. Hymans belga miniszterelnöknek, a Népszövetség táncselnökének.

## Fedák Sárítól négy milliárd koronát követeltek.

Hogyan végződött a budapesti primadonna és az impresszáriók harca. — Fedákot cserbenhagyták a staggione tagjai.

(Budapest, november 28.) Fedák Sári ma újabb, de ezúttal hosszabb kábeltáviratot küldött Budapestre, amelyben megmagyarázza egész amerikai kálváriáját. A művész managerjei: Hódossy és Vajda, ahogy a társaság visszaérkezett amerikai körutjáról Newyorkba és megkezdődött az elszámolás, mindjárt azzal kezdtek, hogy a többszörös elharasztás költségeit a művésznőnek kell viselni.

— És mennyi az, ha tudnom szabad? — kérdezte Fedák Sári a titokban néhány millió koronára, esetleg talán 100 millióra is gondolt. A managerek erre előterjesztették számlájukat, amely szerint ez a költség nem kevesebb, mint 58.000 dollár, ami magyar koronában több, mint négy milliárd koronát tesz ki. A művésznő majd nem elájult. Még álmában sem gondolt arra, hogy amerikai utján onnyit keressen, nem hogy onnyit fizessen rá. Próbálta ezt magyarázni derék impresszárióinak, akik azonban ragaszkodtak ehhez a csekélységhez, amely még amerikai méretek szerint is jelentős összeg. Amikor aztán látta, hogy két minden vitáért, beszüntette a tárgyalásokat és nem akarta átvenni a maradék kis összeget, amelyet adni akartak neki. Első kétségbeesésében küldte el emlékeztető első táviratát, amelyben 1000 dollárt kért utokahugától budapesti készpénztartalékából. A dolog bejárta az amerikai lapokat is, amelyek közül nemcsak a magyar, hanem az angol lapok is a legnagyobb felháborodással írták az impresszáriók eljárásáról. A cikkek megjelenése után számosan, magyarok és benszülöttek,

akik egyaránt lelkes rajongói Fedák Sárinak, meg akarták nyitni erszényüket a művésznő előtt. De Fedák Sári ezeket a készséges ajánlatokat elhárította és a maga szűkös pénzéből élt, amíg a pesti küldemény meg nem érkezett. A legérdekesebb, hogy azok a kollégák, akiket Fedák Sári vitt magával Amerikába: Kondor Ibolya, Nádor Jenő és egy Cselényi nevű rendező az első hangos szónál.

## Oroszország tisztázni akarja a Zinovjev-levelel ügyét.

(London, november 28.) Csere-in, orosz külügyi népbiztos az angol kormányhoz jegyzéket írt ott, amelyben sajnálatát fejezi ki, hogy Baldwin kormánya megtagadta a Macdonald által kötött angol-orosz egyezmény ratifikációját. Az orosz külügyi népbiztos egyben nemzetközi bíróság kiküldését kéri a Zinovjev levelel körül keletkezett konfliktus tisztázására.

## Akit a kormányválság kergetett öngyilkosságba A volt máramarosszigeti főbíró tragédiája. — Az újból érvényesített szállítási szerződés.

(Máramarossziget, november 28.) Az elmúlt hetekben — mint jelentettük — öngyilkos lett Tivadar István volt főszolgabíró, akinek a halála széles körökben élénk részvétet keltett. Mint most kiderült, a tragikus öngyilkosságnak érdekes politikai háttere van. Tivadar ugyanis még a nyáron szerződést kötött az akkori Pasics-kormány kereskedelmi miniszterével egy nagyobb sószállításra vonatkozólag. A sőt Máramarosszigetről akarta exportálni. Alig fogott azonban neki a munkálatoknak, megbukott a Pasics-kormány és az utána jövő Davidovics-kor-

amely elhangzott a művésznő és managerjei között, őt cserbenhagyták s nyomban Hódossy és Vajda mellé állottak, ami aztán Fedák Sári elkeseredését teljessé tette. Fedák nem várt hálát, amiért kartársait dollárkeresethez juttatta, de az emberi hálátlanságnak erre a fajtájára nem volt előkészülve.

Fedák Sári különben most már végérvényesen megszüntette összeköttetését managerjeivel és új szerződést kötött amerikai barátainak segítségével a Manhattan operaházzal és most ott kezdi meg vendégjátékát december 7-én a „János vitéz“, vagy a „Csokon szerzett völgyén“ előadásával.

egyben meg is sürgeti a sószállítványt. Az özvegy azonnal érintkezésbe lépett a hitelezőkkel és az érdekeltekkel és most már ő igyekszik lebonyolítani a többmillió értékű reprezentáló sószállítást.

## A'lamférfiak közelharca

Amikor Lloyd George torkonragadta Clemenceaut.

(London, nov. 28.) Wickham Steed, az ismert nevű angol újságíró „Harminc év“ cím alatt kiadta emlékiratait, amelyben a többek között leírja, hogy a világháború befejezését biztosító béketárgyalások közepette Clemenceau és Lloyd George között egy alkalmakkal majdnem tettelegességre került a sor. Clemenceau olyan nyíltan vádolta meg angol kollégáját azzal, hogy a valóságnak meg nem felelő kijelentéseket tett, hogy Lloyd George torkonragadta és elégtételt kért.

Wilson elválasztotta a tuskódókat egymástól, majd Clemenceau karddal s pisztollyal adandó elégtételt ajánlotta.

Lloyd George az emlékirat megjelenése után nyilatkozott a sajtónak, hogy Wickham Steednek ez a beállítása ostoba kitalálás. Wickham Steed a nyilatkozat tal szemben kijelenti, hogy ezt a jelenetet nem adta át a nyilvánosság számára mindaddig, amíg előbb a leírt jelenet valóságáról meg nem győződött.

— Aradi ifjak sikere. A Berlin-Charlottenburgi műegyetemen három aradi fiatalember nyert a napokban diplomát. Domán Sándor aradi szőnyegnagykereskedő fia gépészmérnök, Reusz Andor, Reusz Sándor sörraktáros fia és Reisinger György, Reisinger Sándor építészmérnök fia kitűnő eredménnyel építészmérnöki oklevelet szereztek.

## TARCA

### Az első kihallgatás.

(Békebeli keretek között tartotta Bud János magyar pénzügyminiszter első audienciáját. — Kegyelmes asszonyok, grófnők és B-lisások jelentkeztek kérvényeikkel. — Majdnem mindenki trafikjogot kér.

(Budapest, november 28.) A pénzügyminisztérium oldalbejáratánál megállít a prémbundába öltözött portás:

— Audienciára tetszik? Akkor méltóztassák a főkapun át felfáradni. Most megváltozott itt minden új rend költözött be az új kegyelmes úrral... Visszatértünk a békeállapotokhoz...

Valóban, a pénzügyminisztérium főkapuja tárva-nyitva áll s a kora esti szürkületben a gyönyörű lámpák villanyfényben fúroznak a szépséges feljáratot s a süppedő piros szőnyegek mellett sorakozó folyosó-lámpák is gazdag fényt árasztanak maguk körül. Ünneplés és méltóságteljes a pénzügyminisztérium palotája, ma van az új pénzügyminiszter első nyilvános audienciája, ami külsőségeiben a régi miniszteri audienciák kereteire emlékeztet.

Nemrégien mondta nekem va-

lamelyik képviselő, akivel együtt várakoztam egy miniszter előszobájában:

— Addig nem tesz teljes rend, amíg a miniszterhez csak úgy egy szerűen be lehet nyitni az ajtón, vagy amíg meg lehet állítani a minisztereket az uccán, ha valamit akar tőlük az ember... Vissza kéne hozni a miniszteri audienciák régi méltóságát, mert ez visszahozná a régi tekintélytiszteletet is.

Pedig nem is ez az oka annak, hogy az új pénzügyminiszterhez gazdag villanyfényben uszó, márványos folyosón lehet feljutni. Diszgyenruhás szolgák sorfala között, egy szépséges városban és udvarias titkáron keresztül. Praktikus okai és érthető indokai vannak, hogy a pénzügyminiszteri audienciák ezentúl úgy folynak majd le, mint békeidőben. Meg kellett találni a módot és az időt, hogy a pénzügyminiszter elé juthasson mindenki, aki azt hiszi, hogy ügyes-bajos dolgára csak ott talál orvoslást. És lehetetlen volt a régi helyzet, amikor a vidékről fellátogató kérvényezőknek néha napokat kellett tölteni a drága városban, míg végre is — a miniszter elfoglaltsága miatt — odautasították őket — a referenshez.

Ezért kell a rendes, jól bevált audiencia, s ha már audiencia, ak-

kor olyan legyen, amilyen volt, s amilyennek lennie kell. Amilyent a miniszteri tekintély és méltóság még a mai viszonyok között is megkövetel.

A pénzügyminisztérium palotájában az ugynevezett „ősök termét“ várószobává alakították át az audiencia estéjére. A parkett tükörfényesre van csiszolva s a tölgyfaburkolatos falakról a pénzügyminiszterek legősibb ősei, kincstárnokok és kamarások tekintenek le a várakozókra. Csupa régi magyar nagy ur. Vannak közöttük püspökök és civil méltóságok. A XVI., XVII. és XVIII. századból. Csupa jókedvű, bizakodó arc, nyájas, mosolygó tekintet. Bizony az ő idejükben nem ismerék ezt a szót „szanálás“ és nem hallatszott át a szomszéd szobákból a Smith mellé beosztott segítőmunkások írógépeinek jégesőszerű kopogása. Valamivel könnyebb dolguk volt az állam legfőbb pénzügyi intézőinek, mint a mai pénzügyminisztereknek. Ez meg is lát szik fesett arcukon s a várakozók néma érdeklődéssel, szótlanul bámulják őket.

Az audiencia kezdetén talán heten-nyolcan vannak a várószobában. Pontosan öt óra előtt jön a miniszter titkára, Dorner Aurél. Ő zsakettben van és sorban felolvassa a jelentkezők neveit. Tizen-

kilencen iratkoztak fel a mai audienciára. A titkár figyelmes, szorgalmas, jóakaratu és mindenkihez barátságos.

— M. Gy. ur! — szólítja sorban az elsőt.

— Itt vagyok! — hangzik a válasz.

— H. J. tanár ur! — ez a második.

— Jelen! — mondja, akinek a nevét felolvasta.

Aztán sorban a többiek. Két mérnök, egy pénzügyi tisztviselő három hölgy és egy vak főhadnagy egyenruhában, a felesége karjára támaszkodva botorkál.

— A főhadnagy ur lesz az első — mondja Dorner titkár.

— Oh kérem, köszönöm szépen, én várok — mondja szerényen és tisztelettel a főhadnagy.

— Ha a többieknek nincs ellene kifogása, akkor a főhadnagy ur megy be elsőnek — replikázik a titkár. — Aki ott első volt, az itt is első kell, hogy legyen...

Természetesen senki sem tiltakozik. A vak főhadnagy pár pillanat múlva eltűnik a vastagon párnázott miniszteri ajtó mögött. Mikor kijön, fekete pápaszeme mögött könnyek csillognak.

— Köszönöm, titkár ur — mondja — és tétován, a világtalanok bizonytalan mozdulatával nyujtja kezét bucsuzórnak.

# HOGYALL KARDJÁ?

1924. nov. 28.-án 100 lejeert adtak:

## Nálunk:

2.64 svájci frankot,  
9.06 francia frankot,  
38.500 belföldi magyar koronát,  
36.000 osztrák koronát.

Zürichben 2.70 frankot

Párisban 9.56 frankot

Newyorkban 52centet

Budapestben 38600 koronát

## Kardpárbaj Aradon.

Két fiatal ember lovagias afférja.

(Saját tudósítónktól.) Arad párbajkrónikája, amely az utóbbi hetekben alaposan megnövekedett, ma egy újabbal szaporodott. Ma délelőtt kilenc órakor két aradi textilgyári tisztviselő mérte össze kardját a Pellegrini-féle. vivóteremben. Frigyes Sándor és Mandl György textilgyári tisztviselők a gyár irodájában szóváltásba kevertek, amely tettelegességgé fajult. Az affért kardpárbajjal intézik el a felek. Frigyes segédei Fried Miklós aradi állatorvos és Lippe Vilmos lakérekedő voltak, míg Mandl Györgyöt Kartmann nyugalmazott őrnagy és Páll Jenő tisztviselő képviselték. A ma délelőtti párbajon négy összecsapás történt és mindkét fél megsebesült; Frigyes a balkezén és az arcán sebesült meg könnyebben, Mandl az arcán kapott sebet, a melyet a jelenlevő orvosok összevarrtak és a fiatalembert lakására szállították, ahol néhány napig orvosi kezelés alatt kell állnia. A párbaj után a felek kibékültek.

— Rendben van? — kérdezi a titkár érdeklődéssel.

— Igenis kérem... A kegyelmes ur csupa szív...

Ezt olyan hangon mondta, hogy a várakozók mind meghaladták és a reménység és a hit költözött az aggódó lelkekbe.

Mialatt a többiekre került a sor, Dorner titkár megszólította az egyik szerényen várakozó hölgyet.

— Kezét csókolom kegyelmes asszony... Bocsásson meg, hogy nem ismertem meg, pedig sokat láttam 20 évvel ezelőtt, diákkoromban, a kegyelmes urral együtt a Várszínházban...

— Bizony, — sóhajt a megszólított — azok még más idők voltak!... Amikor csak úgy átsétáltunk az urammal estéként a Várszínházba...

Egy volt miniszterelnök, híres politikus és nagy magyar államférfi övegye.

Trafikjogot kér ő is, mint a vak főhadnagy, mint az ezredes övegye s mint S. grófnő, akik mind itt vannak már, egymásután kerülnek a miniszter elé, aki közben B-listások ügyeiben, áthelyezési ügyekben, minősítési ügyekben, kinevezési ügyekben és ilyen és ehhez hasonló ügyekben hallgatja meg a jelentkezőket és veszi át a kérvényeket.

## Nathusius tábornok hazatért Németországba.

(Páris, november 28.) Az egyévi fogházra elítélt Nathusius német tábornok ma elfogadta francia köztársaság elnökének kegyelmét és ma korán reggel elhagyta Lillet, hogy Németországba visszatérjen.

## Rejtélyes eltűnés az éjszakában

Egy aradi mozdonyvezető titokzatos kalandja. — Szerda éjszaka óta teljességgel nyomaveszett.

(Saját tudósítónktól.) Titokzatos módon tűnt el szerdán hajnalban Aradon egy C. F. R. mozdonyvezető. Hegedűs István mozdonyvezető kedd este egy ismerőséhez, Ladányi Gyula mozdonyvezetőhöz volt hivatalos, ahol névnapot ünnepeltek. A fiatalember két barátjával el is ment a mulatságra, amely a késő éjjeli órákig húzódott s hajnali három óra tájban készülődtek ugyancsak hármasban hazafelé. A jókedvű társaság az uccán is énekelgetett, mire a közelben posztoló rendőr igazgatásra szólította fel őket. Hegedűs két barátja — Tóth Sándor és Krizsán József aradi soffőrök — a rendőr láttára elfutottak. Hegedűs mozdonyvezető azonban nyugodtan megállt, zsebébe nyúlt, hogy átadja igazolványát. Legnagyobb meglepetéssel konstataálta, azonban, hogy írásait otthon felejtette. A rendőr erre a fiatalembert az első kerületi rendőrségre vitte fel. Ott Hegedűs megmondta nevét és bejelentette, hogy igazolványai otthon vannak, egyben pedig, mivel reggel szolgálatra kell jelentkeznie, felajánlotta, hogy hazamegy az igazolványokért és visszajön, addig is zálogul a rendőrségen hagyja téli kabátját. A rendőrségen látták, hogy Hegedűs őszintén beszél, bele-

egyeztek a tervbe. A mozdonyvezető levette kabátját és hazafelé indult. Azóta senkisémet látta, eltűnt nyomtalanul, mintha a föld nyelte volna el. Ezalatt édesanyja türelmetlenül várta lakásán. Elfelt egy nap és a mozdonyvezető sem otthon, sem a vasutnál nem jelentkezett. Ekkor felkereste fia barátait, akik csak annyit tudtak mondani, hogy ők azóta nem látták Hegedűst, amióta a rendőr elől elszaladtak. Az első kerületi rendőrségen is jelentést tett az eltűnt mozdonyvezető édesanyja, ahol aztán konstataálta, hogy a keresett Hegedűs azzal a fiatalemberrel azonos, akit szerdán hajnalban hazabocsájtottak igazolványaiért. Mivel Hegedűsnek írásai val együtt minden pénze is otthon maradt, nem lehetséges, hogy saját akaratából távozott volna, öngyilkosságra pedig, anyja kijelentése szerint, semmi oka nem volt. A rendőrség ma kihallgatásra idézte a két soffőrt, akik eltűnése előtt Hegedűssel voltak és egyben erélyes nyomozást indított a fiatalember hollétének kiderítésére. A hozzátartozók véleménye szerint a titokzatos módon eltűnt fiatalembert az éjben valószínűleg megtámadták és vagy súlyosan megsebesítve elhurcolták, vagy pedig meggyilkolták és holttestét elrejtették.

## Friedrich panamával vádolja Bethlent.

Az Eskütt-pör mellékszenzációja. — A magyar miniszterelnök meghamisított levele.

(Budapest, november 28.) Az Eskütt-pör mai tárgyalásán Barcza Ernő miniszteri tanácsost hallgatták ki elsőnek, aki a tárcaközi bizottságban a földmivelésügyi miniszteriumot képviselte. Az elnök kérdésére kijelentette, hogy a beérkezett és lezárt ajánlatokat nagyváradi Szabó miniszter Barcza és Pasteiner miniszteri tanácsosokkal bontotta fel és vizsgálta át. Az ajánlatok felbontásánál végig a miniszternél voltak; soha se történt meg, hogy közben elhagyták volna a termet. Soha sem történt meg, hogy Hallert ilyenkor bejelentették volna nagyváradi Szabónál. Miután az ajánlatokkal végeztek, a Wertheim-szekerénybe csukták azokat. Az elnök Eskütt-höz:

— Maga mesélte, hogy a miniszterrel megbeszélte, amikor ő cseppet, maga bejelentette Hallert és erre a tanácsosok elhagyták a termet s maga beírta a biánko-kérvényekbe a legkedvezőbb ajánlatot! Mondta vagy sem?

Eskütt erre zavarodottan hebegett: — Igen, ilyesíjlet mondtam!

Elnök: Maga hivatkozott Barcza tanácsosra is. Ime a tanácsos ur kijelenti, hogy egy szó sem igaz az egész históriából.

Eskütt Barczához: Méltóságod nem tud üres ajánlatokról?

Barcza: Nem! Ilyen nem érkezett!

Eskütt: Én állítom, hogy igen. (Az elnökhöz.) Tessék Öméltóságának hinni és én mégis az előbit állítom!

Az elnök: Magának egy szót sem hiszek!

Ezután Pasteiner miniszteri tanácsost hallgatták ki, aki a szemébe mondotta Esküttnek, nem igaz az, hogy a zabkiviteli engedélyekre vonatkozólag a zárt ajánlatok között kitöltetlenek is érkeztek volna.

Az Eskütt-ügy mellékhatásaként a magyar nemzetgyűlés folyosóján ma Friedrich István Bethlen miniszterelnöknek egy 1921-ben kelt levelét olvasta fel, melyben ezt írta Nagyatádnak: — „Értesültem, hogy propogandisztikus és pártcélokra bizonyos összegeket kérnek a kiviteli engedélyek kiadásánál. Felkérem, hogy a jövőben az ilyen engedélyek kiállítását előbb velem beszélje meg.” — A levél nagy izgalmat okozott az ellenzéki képviselők között. Amikor Bethlen értesült a dologról, azonnal elhívtatta a miniszterelnökségről az erre vonatkozó aktákat és kijelentette, hogy az ügyet zárt ülésen fogja ismertetni. Megállapítást nyert, hogy a levél eredeti szövege egész másképpen hangzik és rendes körlevélszerű hangja

volt. Ezt a körlevelet a miniszterelnökség a miniszterelnök hivatalbalépése után néhány nappal az összes miniszteriumoknak elküldötte. Bethlen határozottan kijelentette, hogy a Friedrich által felolvasott levél hamisítvány.

## Gyilkosságra uszít Tisza István merénylője.

Miért tartóztatta le az amerikai rendőrség Lékai-Leitner Istvánt. — A magyarországi proletárdiktatura egész csücséke ke Newyorkban garázdálkodik.

(Newyork, nov. 28.) Amerikából érkezett szűkszavú távirat nyomán hírt adtuk, hogy ott gyilkosságra való uszítás miatt letartóztatták az „Uj Előre” című magyar kommunista napilap Lassen János nevű munkatársát, aki nem más mint Lékai-Leitner János, néhai Tisza István gróf egykori merénylője. A most érkezett híradások beszámolnak a letartóztatás okáról is. Lékai-Leitner János a lapban zavaros, zagyva verset tett közzé, amelyben felszólítja az amerikai magyar munkásságot, hogy gyilkolják le Coolidge elnököt, Ebertet, Németország szociáldemokrata elnökét, Herriot francia miniszterelnököt, Zankow bolgár miniszterelnököt, Primo de Rivery spanyol diktátort, Mussolinit, Horthyt és a többi hatalmasokat. Érdekes, hogy az amerikai rendőrség csak most vett tudomást a magyarországi proletárdiktatura salakjának ottartózkodásáról és agitációjáról. A bécsi magyar emigránsok körében már két év óta nyílt titok, hogy a magyar kommunisták egy része alány alatt Amerikába szökött és ott a legvadabb agitációt folytatja. Így a most letartóztatott Lékai-Leitner Jánoson kívül a naponként megjelenő „Uj Előre” egész vezérkara a szomorú emlékeztető magyarországi proletárdiktatura szereplőiből áll. Lékai-Leitner János csak egyik munkatársa ennek a lapnak, amelynek tulajdonképeni főszerkesztője és irányítója Pogány József volt hadügyi népbiztos, aki a kommün bukása után Bécsbe emigrált, majd amikor a magyar hatóságok Tisza István gróf meggyilkolásával gyanúsítva kiadatását kérték, hamis utlevéllel Berlinen és Stockholmon keresztül Oroszországba szökött. Moszkvából Láng József névre kiállított utlevéllel utazott Amerikába, ahol nyomában az „Uj Előre” főszerkesztője és a kommunista mozgalmak egyik vezére lett.

Az „Uj Előre” egyébként csak harmadik éve jelenik meg. A háború után szociálista magyar munkások „Előre” címen Newyorkban napilapot alapítottak. A magyarországi proletárdiktatura bukásakor az „Előre” letért a szociáldemokrata platformról és mindinkább a bolsevisták lapja lett. Csakhamar olyan türethetlen hangon írt, hogy a newyorki államügyészség kénytelen volt betiltani. Erre a régi gárda Pogány-nyal, Leitnerrel és társaikkal kiegészítve az „Előre” folytatása és utódjaként megalapították az „Uj Előre”-t.

**STINHAZAI MŰVÉSZET**

\* Az aradi színház heti műsora. Szombaton délután 4 órakor: Troubadour, opera. Este: román előadás. Vasárnap délután fél 3 órakor: Cigánybáró, operette; fél 6 órakor: Árvácska, operette. Este román előadás. Hétfőn: Nagy kabaré, az összes elsőrendű tagok bucsufelleptével és Mit jársz meztelenül? bohózat. Kedden: Ártatlan Zsuzsi, operette. Lengyel Irén bucsuastje. Szerda: Éljen a király, bohózat. Csak felnőtteknek. Csütörtök: Kis muszkák, vígjáték-bemutató. Fekete Mihály felleptével. Bucsuelőadás.

\* A nagyhercegnő és a pincér. Az aradi színház prózatársulata ma este Alfred Savoire szellemes vígjátékát mutatta be. Az előadás elsőrangú volt. Fekete Irén a nagyhercegnő szerepében illuziókeltő volt és nagy sikert aratott. Albert szerepét Mészáros alakította tőle megszokott szép játékkal. Pál nagyherceg szerepében Darvas kitűnő volt. A többi szereplő is igyekezett a jó előadáshoz méltó játékot produkálni. A pergő előadás több közönséget eredményelt volna. A rendezés Darvas avatott kezét dicséri. (m. r.)

\* Talmányi Emil aradi hangversenye. A világhírű, Aradról elszármazott hegedűművész ma este ismét igaz gyönyörűséget szerzett a Kulturpalota zsúfolásig megtelt nézőterének. Nardini régi és súlyos hangversenyművével nyitotta meg műsorát, amely épen olyan hatalmas sikert hozott számára mint Bach tolmácsolásai, amelyeket orgonaszerepek szépségeiben adott vissza. Kodály, Saint-Saens, Amberg, Vieuxtemps és a Talmányi átírt darabok, amelyeket Kodály, Chopin és Mendelssohn műveiből írt nagyszerű hegedűjére, a művész férfiaságát és mégis érzelmes temperamentumát csodálatosan érzékeltették. Talmányi Emil ma megérdemelten a világ legnagyobbjai között foglal helyet. Kósa György, a budapesti Zeneakadémia tanára ismét művét szívesen kíséri. (b. i.)

\* Az aradi „Aviva” leányegyesület művészestjének műsora: 1. Dr. Marton Ernő: Bevezető beszéd. 2. Steru Magda: zongora. 3. Kornis Árpádné: Ady-vers. 4. Kúri Klári: Alt-Wieni tánc. 5. Quintett, Goldmark (C-dur) op. 30. I. Előadók: B. Szalay Aranka, Hubert Janka, Toischer Károly, Békefi Pál, Petru Andriescu. 6. Weisburg Chaim. 10 perc szünet. 7. Giskalay János. 8. Bing János: Dalok Zongorán kíséri: dr. Szelle Károly. 9. Auer Kató: Opera-áriák Zongorán kíséri: dr. Szelle Károly. 10. Darvas Ernő: Morris Rosenfeld: A csavargó. Manuello: A Pokol. 11. Róna Dezső: Schubert: „Blumen.” Rubinstein: „Der Asra.” Hans Hermann: „Salomo.” Zongorán kíséri: dr. Szelle Károly. 12. Pantomim: Salamon király udvarában. Salamon király: Karácsonyi József. Királynők: Schlanger Manci, Engelmann Szidi. Táncosnők: Weisz Bözsi, Gonda Zsuzsa, Schönwald Sári. Udvari bolond: Rudas Bandi. Szólótáncosnő: Bakó Eszti. Udvarhölgyek: Pollák Bözsi, Rothbaum Rózi, Eisikovits Irén, Eisikovits Elia. Kezdeté este fél 9 órakor az aradi Kulturpalotában. Jegyeket már csak mérsékelt számban kapni a Sándor hírlapirodában.

**Ongyilkossággal fenyegetődzik Vaitoianu Sándor tábornok.**

Bucürestől írvatározzák: A Lupta mai száma levelét közöl Vaitoianu Sándor tábornoktól, amelyet a miniszter bátyjához írt. A levélben kéri bátyját, hogy kövesse el mintalént megmentésére, különben öngyilkosságot követ el.

**Márfi**

**Budapest diktátorának képzelte magát**

**Érdekes leleplezések a bombavetőök működéséről. — „Héjjas Iván”, aki agyonharapja az ébredőket.**

(Budapest, november 28.) A bombamerényletek porének főtárgyalásán került először szóba hivatalos formában az Ébredő Magyarok Egyesületének és az ugynevezett Nemzetvédelmi osztálynak az összefüggése. Kiderült, hogy a két szervezet között szerves kapcsolat volt, de a nemzetvédelmi akarányosok a legélesebb ellentétbe kerültek az ébredők egyesületének vezetőségével. A kilencedik kerületi nemzetvédelmi osztály, amelynek Márfi vezetője volt, valósággal terrorcsapat-szerű működést fejtett ki. A tagok nagyon szigorú hangu esküt tettek, amelyben alávetik magukat engedetlenség esetén az ébredők vérbíraskodásának és a legnagyobb titoktartást vállalják.

A nyomozás során különböző rendkívül érdekes akták kerültek elő, amelyek főképpen Márfi működéséről szólnak. Az egyik akta szerint Márfi erőfeszítéseket tett a makkabeusok szervezkedésének megállítására. Egy másik átiratában Márfi az 1922 március 15-iki véres tüntetésről számol be, amelyeket zsidó bésugók pro-

vokálására „gyászrendőrök” rendeztek. A nemzetvédelmi osztály, főképpen Márfi, a parancsnok, mindenbe beleártották magukat. Nagyon komolyan fogták fel a dolgukat és Márfit, mint az iratokból kiviláglik, azt hitte, hogy ő Budapest ura. Mindenféle figyelmet, segítséget kértek tőle és ő minden esetben komolyan intézkedett. Sőt olvankor is, amikor komikus dolgokról volt szó. Így jelentette neki egy lelkes ébredő asszony, egy ügyvéd felesége, aki a Belvárosban lakik, hogy egy belvárosi zsidó ékszerésznek R. Zs.-nek van egy kutyája, amit Héjjas Ivánnak nevezett el. A kutya szája mérgegel van bekentve és ha a gazdája a kutyára rászól: Iván, ott van egy ébredő! — a kutya az illetőre rohan és megmárja. A megtámadott ember feje nyomban megdugad és néhány nap múlva meghal. Az ügyvédné bejelentése szerint már tizenhét ébredő pusztult el ilyen módon. Márfi nyomban intézkedett, de hiába, mert az ékszerésznek sohasem volt kutyája. Azért az ékszerészt mégis anonosan megverték.

\* Balla Frigyes képkiallításán szerkesztők be a legszebb karácsonyi ajándékok. A tárlat megtekinthető naponta d. e. 10—1-ig, d. u. 4—8-ig. A képsorsolás iránt óriási az érdeklődés.

\* Az aradi színházi iroda hírei. A szombat és vasárnap esti román előadásokra való tekintettel, a színtársulat ezen a két napon csak délutáni előadásokat tart. Szombaton a Troubadour, Verdi operája kerül színre, teljesen új betanulással. A főbb szerepeket Auer Kató, Békefi Lajos, Szabó Gyula és Arany éneklék. Az előadás 4 órakor kezdődik és félhelyáras. — Vasárnap csak két előadás. Délután fél 3 órakor a Cigánybáró kerül színre, fél 6 órakor pedig az Árvácska. — A színtársulat elsőrendű tagjai hétfőn este nagy kabaré keretében bucsuznak az aradi közönségtől. A bucsuesten minden színész és színésznő külön számot ad le. A jelentős estét Mit jársz meztelenül című egyfelvonásos francia bohózat fejezi be, melyben Fekete Mihály, Fekete Irén, Misoga László, Mészáros Béla lépnek fel. — A színtársulat kiváló primadonnája, Lengyel Irén, nem vesz részt a hétfői bucsukabaré keretében, hanem Gilbert nagyszerű muzsikájú operettjében, az Ártatlan Zsuzsiban vesz bucsut az aradi publikumtól. — Földes Imre vígjátékát, A kis muszkákat, melyet csak most mutatott be a budapesti Renaissance színház, szezonzáró előadásul tette meg a színház igazgatósága. A kis muszkák a háborús tragédiák egy mindenkit kielégítő békekötéssel végződő epilógusa. A Földes-darabban Fekete Mihály színgazgató is fellép.

**A „naccsága” libát lop...**

Tolvajüldözés egy félpár cipőért. „Hiba”, amit jóváírték. Apró jelenetek a hettpiacról.

(Saját tudósítónktól.) A tiszta felhőtelen égbőltozat, a ragyogó napsütés a mai hettpiacon feltűnő élénkséget idézett elő. Különösen a piac parazitái: a csalók és zseb-tolvajok mutatnak feltűnő mozgékonyt. A mai piacon azonban nem csak a hivatásos tolvajok működtek; hanem az ugynevezett „jól-öltözöttek” is kihasználják a kedvező konjunkturát. Az ócskapiacra történt, ahol osztálykülömbőség nélkül megtalálható a penteki napon a város társadalmára. Egy elegáns uriaszony keztyűs kezéből kiejtette a himzett se-lyem zsebkendőjét. A zsebkendőt egy gazdálkodó kinézésű ember vette fel a földről. Ezt meglátta egy sárgakabátos prémes galléru „urileány”, megragadta a gazdálkodó kezében tartott zsebkendőt:

— Kérem csak — mondotta csodálatos nyugalommal.

— Miért? — kérdezte a gazdálkodó.

— Mert az enyém — felelte bátran a sárgakabátos „urileány” és a zsebkendőt már zsebre is vágta. Eppen akkor tért vissza az úri hölgy, aki elvesztette a zsebkendőt. Valószínűleg kedves emléke lehetett, mert keresni kezdte a földön. A gazdálkodó már elment, csak a sárgakabátos leány maradt ott kezében szorongatva a ki-csált tárgyat.

— Nem láttak itt egy zsebkendőt? — kérdezte az uriaszony.

— Nem — felelt a leány és el-tudult, hogy újabb prédára lessen.

Egy bricsesz-nadrágos cigány egy pár női cipőt lopott. A lopást észrevették és a tulajdonos tolvajt kiabált. A cigány futni kezdett nyolc-tíz férfi és nő utána. Egyik férfi megközelítette a menekülő-t, sikerült kariat megragadni és egyik cipőt kirántotta kezéből. A cigány iramot vett és a fél pár cipővel néhány méter előnyt szerzett az üldözőjével szemben. A rohánás tovább tartott és a távolság az üldözött és az üldözők között nem akart csökkenni. Egyik kapu előtt a cigány megállt egy pillanatra. Ránézett a kezében tartott fél pár cipőre, azután a közelébe ért leggyorsabban futó üldözőjének a fejéhez vágta, miközben rákiáltott: — Mit csináljak én egy cipővel?!

Egy „uriaszony” libára alkudott az aprójóság piacon. A kofa előtt nagy volt a tolongás és egy őrlizetlen pillanatot az uriaszony felhasználta arra, hogy a libát átadja a mögötte álló cselédjének, azután távozni akart. A kofa észre vette. Rettenetes kiabálást csapott.

— Szégyelje magát uriaszony! létere! ordította. Hatalmas tömeg gyűlt a kiabáló kofa és a síró pi-ruló uriaszony köré. A rendőrség is megjelent. Megpróbálta elsimítani a konfliktust és sikerült is elcsendesítenie a kofát és a lármázó tömeget. Az uriaszony, hogy jövátégve az elkövetett „hibáját” megvásárolta a kofa egész aprójóságkészletét.

**M O Z I**

xx Harry Piel az aradi Urániában. Kevés filmművész büszkélkedhetik olyan népszerűséggel, olyan hatalmas rajongó táborral, mint Harry Piel. Daliás szép alakjáért, behízelgő egyéniségeért, kedvence mindenkinek. Minden filmjét a legnagyobb érdeklődés előzi meg, minden filmje olyan sikert arat, hogy nem elég az egyszerű bemutatás, hanem réprizre muszáj venni. Példa erre legjobb filmje, a Sátán helytartója kétrészes kalandorfilm, mely az összes Harry Piel-filmek között a legszenzációsabb. Közkíváncsún mutatja be az Uránia a Sátán helytartója c. Harry Piel-filmét, melynek első része ma, szombaton és holnap, vasárnap kerül vetítésre. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

xx Patt és Patathon az aradi Apollóban. A két legkarakterisztikusabb filmművész vendégszerepel szombaton is az aradi Apolló mozgószínházban. „Az álcsempészet” a címe a legújabb Patt és Patathon filmnek, amely a külföldi nagy világújságok kritikája után itélve, a legjobb sikerült felvétele a két nagyszerű komikusnak. Annyi új ötlet és mulatságos jelenet van ebben a filmben, hogy ha lehetséges, az eddigi nagyszerű Patt és Patathon filmeket is felülmulja.

**Uj penzergység Ausztriában.**  
 Bécsből jelentik: Az osztrák pénzügyminiszteriumban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az előző kormány által elhatározott shilling-rendszer helyett másféle egységesítési rendszert vezetnek be. Az új pénzügyi kormányzat ugyanis attól tart, hogy a shilling-rendszer nagyon megdrágította az élelmiszereket. Ezért az 1000 koronást ekarják alappénzmenet tenni, a 10.000 korona értékben megszabott shilling helyett. A döntés még nem történt meg, csak az előkészítő tanácskozások folynak.

**Az angol-német tárgyalások eredménye.** Londonból jelentik: Az angol-német tárgyalások a következő eredményekre vezettek: Anglia Németországtól a legtöbb kedvezményben részesül, míg Németországot Anglia a többi országhoz hasonlóan kezeli.

**Piaci árak.** A mai hetipiacon az árak élenk forgalom mellett a következőképpen alakultak: Az élelmiszerpiacon: burgonya 4-5-6, bab 10, alma 6-10, juhturó 35, tehénturó 12-14, tej 7-8, vaj 80-120, tojás 2.50-3 lej. A maiorságpiacon: liba 180-220, ruca 90-120, tyúk 80-100, csirke 50-80 lej. A gabonapiacon: árpa 500-520, kukorica 410-430, rozs 620-540 lej métermázsánként.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

**NYILTER.**

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

**Nyilatkoz...t.**

A Clujon megjelenő „Ellenzék” tegnapi száma egy tendenciózus beállítású, ténybeliekben a valóságot nem fedő cikkben tárja a közönség elé a helyi hatóságok és Körössy Dudus Zoltán zenekara között felmerült esetet, mindenképpen a mi szemlévünkét kívánván belevonni, ezen szemlévünkön és ténykedésünkön teljesen kívül álló incidensbe. A magunk szemlévének elégtételt fog szolgáltatni azon sajtóper, melyet nevezet lap ellen ügyvédünk útján folyamatba tettünk.

A közönség tájékoztatására csupán annyit Ohajtunk ez alkalommal megjegyezni, hogy a tényállást rövidesen — szoros meggyőződésünk szerint a mi javunkra tisztázni fogja azon polgári per, amely az említett zenekar szerződésbontó tényei miatt már meg is indult

**Karácsonyi Testvérek**  
 az aradi Városi kávéház tulajdonosai. 6623

**Órák és karácsonyi ajándékok: a legelőnyösebben vásárolhat**

**Vásárolj CSÁKY-nél!**  
 ógnél Araden, a város-házával szembeni épületben

**Román, német és magyar**

**Schatz Simon**  
 esztergályos.

**Karácsonyra**

ajánlom a t. hölgyek figyelmébe a legmodernebb nárisi modellek szerint készített filc, pán. bársony és selyem kalapjaimat

**mélyen leszállított áron.**  
 Ilyenek készítését és alakítását a legjutányosabban vállalom.

Elegáns kosztümök, kabátok, estélyi és délutáni ruhákat a legsikesebb és es pontosabb kivitelben méltányos áron készítek.

**Fischer Gitti,**  
 Arad, Str. Grigorescu (Munkácsy-u) 3

**LINOLEUM HAAS LIFOT**

legnagyobb linoleum és szőnyegkülönlegességi áruház.

**Temesvári főtereket: Lloyd-sor. Telefon 10-31.**

**Lerakatok: Új, Orașul-Maré.**

**NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR**

mélyen leszállított áron.

**Viaszosvászon**

békebeli minőség, gyönyörű minták:  
 78 cm. széles ... L. 105-  
 100 cm. széles ... L. 135-  
 116 cm. széles ... L. 150-

**Bőrvászon**

kárpitosok, kocsigyártók, könyvkötők részére nagy választékban:  
 116 cm. széles ... L. 160-  
 Gyermekkoscsik áthuzására minden színben ... L. 190-

**Linoleum**

teretek parketta vagy parkett mintákban:  
 70 cm. széles métere ... L. 165-  
 90 cm. széles métere ... L. 225-

padló bevonására mintázott parkett vagy egyszerű:  
 200, 250, 300 cm. szélességben négyzetméterenként ... L. 247-  
 Linoleum szőnyegek  
 200x300 cm ... L. 1800-

**Szőnyegek**

Futó, nehéz minőségű cca.  
 70 cm. széles ... L. 98-  
 Futó, nehéz minőségű cca.  
 90 cm. széles ... L. 130-  
 Ágyelős szőnyeg „Rouclé”  
 r. n. a. nagy g ... L. 150-  
 F. v. d. „Goussin” 75x160 cm. ... L. 360-  
 „Bouslé” szőnyeg 180x250 cm. ... L. 950-  
 Ottomántakaró „Karamani” L. 1800-  
 Cocos futó 70 cm. széles L. 125-  
 Cocos futó 90 cm. széles L. 170-

**Hó- és sárcipők.**

Nordbritish vagy Wimpasing márka férfi ... L. 820-  
 Nordbritish vagy Wimpasing márka női ... L. 685-  
 Sárcipők férfi ... L. 290-  
 Sárcipők női ... L. 275-  
 Nagy választék következő cikkekben: gumikabátok, gumilapdák, babák, sarkok, torna cipők, celluloidáruk, gyermekcipők és sportcipők 440  
 Eladás kiskönyben és nagyban.

**Eladó**

nagyon olcsó házhelyek, Micalacu-Nou (Ujmikela-kának) legszebb részén, a legkedvezőbb tisztelet feltételek mellett. Felvilágosításokat ad

**Muntean,**

Arad, Str. Brancovici No. 2 (volt Lázár Vilmos-ucca) 2. szám. 6194

**Használt ólom**  
 megvételre keresték.

fordításokat legprecízebben s azonnal  
**LÖBL HIRLAPIRODA**  
 Arad, eszközül. 6876

Temesvár, I. Str. Sf. Musat (Nádor-ucca) 5. — Mindennemű esztergályos munkákat elvégző. Hor-docsapok raktáron. — 42

Megkezdődött már az olcsó karácsonyi vásár  
**SOMLÓ TESTVÉREK-nél**

Megkezdődött már az olcsó karácsonyi vásár  
**SOMLÓ TESTVÉREK-nél**

Rudolf Mosse 7027

**EGY HÓNAPIG TARTÓ  
 OLCSÓ KARÁCSONYI  
 ELÁRUSÍTÁS.**

Mindenki győződjön meg az alanti olcsó árjegyzékről

EDDIG VOLT MOST  
 LEJ. LEJ.

**Férfi szövetek:**

férfi szövet 140-150 cm. széles	650	480
férfi szövet 140-150 cm. széles	650	595
férfi szövet 140-150 cm. széles	650	390
férfi szövet 140-150 cm. széles	650	675

**Női ruhaszövetek tiszta gyapjuból:**

Ruhaszövet 110 cm. széles ...	110	115
Ruhaszövet 120 cm. széles ...	120	185
Ruhaszövet 130 cm. széles ...	130	265
Ruhaszövet 130 cm. széles ...	130	375
Kabátszövet 140 cm. széles ...	140	295
Kabátszövet 140 cm. széles ...	140	550
Kabátszövet 140 cm. széles ...	140	650

**Flanellek:**

Double flanellek ...	88	88
Mintás flanellek ...	68	68
Sima barchettek minden színben.	78	78

**Vászonárak:**

Mosott schiffon ...	38	38
Aisólepedő 156 cm széles ...	115	115
Paplanlepedő 180 cm. széles	145	145

**Női fehérnemű:**

Női ing ...	145	145
Női ing ...	165	165
Női ing ...	185	185
Női ing ...	145	145
Női nadrág ...	165	165
Női nadrág ...	185	185
Női nadrág ...	245	245
Női hálóging ...	198	198
Női hálóging ...	230	230
Női hálóging ...	395	395

**Cipőkből nagy árengedmény!  
 Külön felhívjuk figyelmét!!!**

**Női cipők:**

Antilop cipő ...	610	610
Barna chevro spangnis ...	575	575
Fekete chevro spangnis ...	575	575
Lack fél ...	450	450
Chevro fél ...	425	425

**Férfi cipők:**

Box füzös ...	650	650
Félcipő, antilop betéttel ...	650	650
Bagaria ...	700	700

**Mélyen leszállított árak kristalinnok, selymek, marocainok, schiffonok, barchettek, bélésanyagok, keztük, harisnyák, illatszerek, plüschök és bársonyokban!**

Megkezdődött már az olcsó karácsonyi vásár  
**SOMLÓ TESTVÉREK-nél**

Megkezdődött már az olcsó karácsonyi vásár  
**SOMLÓ TESTVÉREK-nél**

**Menyasszonyi fényképeket a legszebb kivitelben készít Bornstein photo-salon ARAD,**  
(uj Neuman-ház.)

**Mélyen leszállított árak női és leányka kabátokban** **PLESZ** központi ruhaáruházában, Arad, a színház hátsó bejáratával szemben. — Kérem a címre figyelni. **15% engedmény december hó 31-ig.** Kérem hírkataalm meglekintését.

**Cfr. Várasi menetjegyiroda, Arad, Bulevardul Regina Maria 12. (Hoffmann Sándor helyiségében.) Cfr. vasutjegyek, kalföldi menetjegyek**

**APRÓ HIRDETÉSEK.**

**Tudnivaló az apróhirdetésekről:** Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden sor hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig veszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

**Alkalmazás.**

**KÖNYV és PAPIRKERESKEDŐ** férfi vagy női munkacéret keresünk mielőbbi belépésre. Cím Mossa (Sándor hírlapiroda) Arad. 10159

**LÁMPAERNYŐK** készítését legmodernebb kivitelben olcsón vállalom. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 300

**MELYIK** jölelkü uricsalád fogadna magához baleset folytán mulábbal járok. Főzést kis segítséggel vállalom, fizetés melékes. Cím Idaneni, Arad, Str. Crisan (Karolina-ucca) 5. 6620

**NEVELŐNŐNEK** vagy házvezetőnőnek ajánlkozok Reichdeutsch szolid nő. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15114

**FIATAL NŐ** irodai takarítást vállal. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15114

**ÜGYNÖKÖKET** „Singer” varrógépek részletfizetéses eladására fiatal kereskedőket keres helyben és vidéken Societate pentru comercial cu masini de cusut „Singer” Bourne et Co Bulev. Rég. Ferdinand 17. sz. 15119

**Vétel és eladás.**

**NŐI** kalapot óriási választékból bámulatos olcsón Aradon, Poschnál vehet. 6412

**STINGL ZONGORA,** brilliáns gyűrű és egyéb ékszerek, perzsa és gyári szőnyegek, ezüst és bendorfi ezüst evészközök, gyermekjátékok, ajándék tárgyak, fiú és férfi télikabát, férfi és női ruha, butorok, damaszt asztalnaműek, tükörök, szalónok, szörmék, háló és ebédli berendezések, scheslon ferítők, kézimunkák, divány párnák, festmények stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. ((Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1009

**PRIMA** rózsakrumpli 500 leiert métermázsánként kapható Arad, Str. Bucur (Eötvös-u.) 7. 6618

**KIJÁTSZOTT** koncert hegedű minden elfogadható árt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6621

**SZŐNYEGEKET,** butorokat, ékszereket antik tárgyakat, dísztárgyakat bizományba veszek. Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

**EBÉDLŐ,** festmények, eredeti perzsa szőnyeg, könyvszokrény, stb. eladó. Uj-Arad, Fő-ut 4. sz. 6566

**AUTÓ** vagy utazó bunda, majdnem új olcsón eladó. Megtekinthető Engelhardt szücsnél Arad, Str. Eminescu. 6597

**Uzletek.**

**IRATOSUL-MARE** (Nagyiratoson) sarok föuti üzlet és vendéglő helyiség teljes berendezéssel eladó. Bene András Iratosul-Mare (Nagyiratos.) 6249

**SAROKPÜSZERÖZLET,** trafikál. korenmával, nyári kerthelyiséggel, kétszobás lakással eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6617

**Különféle.**

**ELTÜNT** Hegedűs István 21 éves muzonyvezető, magas, barna fiatalember f. hó 25-én éjszaka. Aki esetleg tud róla, értesitse aggodó édesanyját özv. Hegedűs Istvánnét, Arad, Str. Mocioni 21. (Orczy-ucca.) 6624

**Strada Unirei (Fábián-uccában)**

emeletes üzletes bérház, nettó 52.000 leu évi tiszta jövedelemmel 500.000 leiert eladó. Megbizott 160670 Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

**Alkalmi vétel!**

Kisebb villaszerű kimondott magánház a belvárosban májusra átvehető 3 szoba, elő, fürdőszobás lakással, parkirozott udvarral 350.000 leiert eladó. Megbizott 16067 Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

**Zongora, csalló, mesterhegedű olcsón eladók.**

Cím Wallinger hirdetőjében Arad.

**Ügynökök,** férfiak és nők magas fizetéssel felvétetnek Braunnál Arad, Strada Banatului 3. II. em. (Asztalos S.-ucca.) 15114

**Költözés miatt**

majdnem új teljes lakás berendezés antik és modern butorok, szőnyegek, képek használati és dísz-tárgyak, garnitúrák, tükörök, szervizek, csillárok és lámpák stb. 6639

**olcsón eladók.**

Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

**Minden drágul csak a MAYER-étteremben lett olcsóbb az abonoma Olcsó étlapárak.**

**Naptárak** óriási választékban kereskedők részére nagy jutalékkal Lóbl hírlapirodában Apolló mozival szemben Arad. 6546

**Vámalom** 3 járatu, nagy körlettel 100.000 leiert sürgösen eladó „Argus“-nál, Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) I. 3371

**Ha szép akar lenni,** használjon **Kulka-féle** Lillomtel-örömet, Lillomtel-szappant és Lillomputert. Kapható kizárólag: Városi gyógyszerár a „Fekete Sas”-hoz, Timisoara, Sz. György-tér. 417

**Az előkelő világ csak én Dupre felé**



**BOUQUET D'ORIGAN**  
Kézműves Riz-spon Arad-éme  
G. DUPRE PARIS

**Uj üzlet!**

Van szerencsém a m. t. vevő közönséget értesíteni, hogy **Aradon, a Bul. Reg. Ferdinand 44. (Boros Béni-tér) alatt egy textil és kész férfi ruha üzletet nyitottam,**

hol a legdivatosabb férfi és női angol szövetek nagy választékban legolcsóbb árakban vásárolhatók. 6603

Egyben föl hívom figyelmüket, hogy üzletemet a mai nappal kibővíttem **uri szabósággal** melyben egy elsőrendű szabászt alkalmaztam, kit Budapestről hozattam és így a legmesszebb menő igényeknek meg tudok felelni a legfinomabb kivitelben és a legújabb divat szerint mérték utáni rendeléseket legpontosabban eszközölk. — Aradon Szántó Mór cég, utóbb Muzsaj József cégnél éveken át üzletvezetője voltam és onnan a mai napon kiléptem. — Raktáron tartok kész árakban: Bőr kabátokat, raglán, téli kabát, Mikado és öltönyöket.

Kérem a n. érdemű közönség további szives támogatását:

**GUTTMANN I.**

Rendkívüli olcsó árak! — Szörme árakban nagy választék!

**FOWLER, WENZSKI, GANZ és KEMNA**

**Gőzeke alkatrészeket sodronyköteleket**

W. D., Stock és Romeo motorekét, valamint azok összes alkatrészeit legelőnyösebb feltételek mellett szállít

**AGRICULTURA** Ipari és kereskedelmi Rt. Táviratcím: 0 AGRICULT TIMIȘOARA Telefon: 18-60. IV. Str. Pop de Basești (Eötvös-u.) 26.

**Valódi angol szövetek** télikabát, raglán ruhaszövet **Székelynől,** Arad, Piața Avram Iancu 20 (Szabadság-tér.) 4958

**Pátria bar** Timisoara. :: Világvárosi szolid műsor, Tulajdonosok: a legelőkelőbb közönség szórakozó helye. **Frații GERSON**

**UTLEVELEK** vizumozását és bármilyen megbízásokat olcsón, felelősség mellett naponta elintézzünk **GLUJ, TIMIȘOARA, BUCUREȘTIBEN.** Gyűjtőhelyek: **LÓBL** hírlapiroda Arad, (az Apolló mozival szemben). **WEINBERGER** cipőüzlet. **Weisz Dávid** az aradi Államrendőrség mellett. **Pichler** papirkereskedés (Bohus-palota.)